

DOSAR DE PRESĂ

Cea de-a zecea aniversare a bancnotelor și monedelor euro

BANCA CENTRALĂ EUROPEANĂ

EUROSISTEM

Cuprins

Cuvânt înainte	3
Introducere	4
Pregătirea trecerii la euro în anul 2002	5
Trecerea la euro, pe țări	6
Producerea, circulația, contrafacerea bancnotelor; perspective	8
Concepția grafică și elementele de siguranță ale bancnotelor și monedelor	9
Numerarul în euro ca simbol	11
Cea de-a zecea aniversare a bancnotelor și monedelor euro	12

Cu zece ani în urmă, la data de 1 ianuarie 2002, bancnotele și monedele euro au fost introduse în 12 state membre ale Uniunii Europene. Introducerea numerarului în euro a constituit o provocare fără precedent, dar s-a desfășurat fără probleme, miliarde de bancnote și monede începând să circule în următoarele zile. Alte cinci state membre au adoptat euro în ultimii ani. În total, 17 state membre – și 332 de milioane de oameni – utilizează în prezent această monedă, care a devenit un simbol al Europei, bancnotele și monedele euro devenind parte integrantă din viața noastră zilnică.

Cetățenii din țările zonei euro pot avea garanția că Eurosistemul se angajează pe deplin să mențină stabilitatea prețurilor pe termen mediu la un nivel compatibil cu definiția stabilității prețurilor: inferior, dar apropiat de 2%. De la lansarea euro în anul 1999, acum treisprezece ani, inflația medie anuală a zonei euro a fost menținută la un nivel apropiat de 2%. Eurosistemul va face tot ceea ce este necesar pentru a continua să reprezinte o ancoră solidă și fiabilă a stabilității prețurilor în perioada actuală dificilă.

Mario Draghi

Președinte

Banca Centrală Europeană

Introducere

Acest dosar de presă, realizat de Banca Centrală Europeană, conține informații referitoare la cea de-a zecea aniversare a introducerii bancnotelor și monedelor euro. Dosarul include și un link către un folder de pe website-ul BCE, care poate fi accesat pe baza unui nume de utilizator și a unui cod, pe care le veți primi după semnarea unui aviz juridic. Folderul conține fișiere deschise, care au legătură cu acest dosar de presă, precum și imagini cu rezoluție mare ale

bancnotelor și monedelor euro, imagini ale unor persoane care operează cu numerar, dar și filme despre producerea bancnotelor euro. Acest material poate fi utilizat pentru publicare, dar numai în cadrul unor relatări privind euro. Vi se va solicita să semnați avizul juridic pentru a asigura utilizarea corespunzătoare a materialului. De asemenea, trebuie respectate normele privind reproducerea bancnotelor euro.¹

Pentru informații suplimentare, nu ezitați să contactați BCE. Vom fi bucuroși să vă trimitem publicații privind istoricul, rolul și funcțiile BCE, precum și privind Eurosistemul și Sistemul European al Băncilor Centrale, politica monetară a Eurosistemului și supravegherea bancară în zona euro și în Uniunea Europeană. Sunt, de asemenea, disponibile publicații privind bancnotele și monedele euro și elementele de siguranță ale acestora.²

Informații suplimentare pot fi obținute la adresa:

European Central Bank

Directorate Communications

Kaiserstrasse 29

60311 Frankfurt am Main

Germany

Tel.: +49 69 1344 7455

Fax: +49 69 13 44 7401

E-mail: info@ecb.europa.eu

Internet: www.euro.ecb.europa.eu

¹ Normele privind reproducerea bancnotelor euro pot fi găsite la adresa <http://www.ecb.europa.eu/euro/html/reproduction.ro.html>

² Pentru a descărca sau a solicita aceste publicații, accesați <http://www.ecb.europa.eu/euro/html/materials.ro.html>

Pregătirea trecerii la euro în anul 2002

Concepția grafică a bancnotelor și monedelor

În luna februarie 1996, Institutul Monetar European, precursorul BCE, a lansat un concurs privind grafica bancnotelor euro. Propunerile au fost evaluate de un juriu format din experți independenți în marketing, design și istoria artei și au făcut obiectul unui sondaj de opinie publică. Luând în considerare rezultatele combinate, Consiliul Institutului Monetar European a ales, în luna decembrie 1996, propunerea câștigătoare: o serie de elemente grafice bazate pe tema „Epocile și stilurile Europei”, prezentată de Robert Kalina, grafician de bancnote la banca centrală a Austriei, Oesterreichische Nationalbank, cu sediul la Viena.

Spre deosebire de bancnotele euro, care sunt identice în toate țările zonei euro, monedele au o față „europeană” și o față „națională”. Acestea prezintă simbolurile țărilor europene și reflectă unitatea Uniunii Europene. Luc Luyckx de la Monetăria Regală a Belgiei a câștigat un concurs de grafică organizat la nivelul UE pentru realizarea feței europene, pe care apare valoarea fiecărei monede.

Testarea și producerea

Pentru trecerea la euro în luna ianuarie 2002, colaborarea cu părți terțe a reprezentat un

element esențial, întrucât a permis testarea la nivel centralizat și național de către producători a echipamentelor de procesare a numerarului înainte de trecerea propriu-zisă la euro.

Producerea bancnotelor euro a început în luna iulie 1999 în 15 imprimării din Uniunea Europeană. Un sistem comun de management al calității a asigurat aplicarea aceluiași standard pentru toate bancnotele euro. Până la 1 ianuarie 2002, un volum inițial de 14,9 miliarde de bancnote – suficient pentru a acoperi suprafața a 15 000 de terenuri de fotbal – a fost tipărit pentru cele 12 țări care formau zona euro la acea dată. Aproximativ 52 de miliarde de monede, cu o valoare totală de 15,75 miliarde EUR, au fost produse de 16 monetării europene, necesitând 250 000 de tone de metal.

Campania de informare Euro 2002 și trecerea la euro

Elementele de siguranță ale bancnotelor trebuie să fie ușor de recunoscut. Prin urmare, Eurosistemul a lansat, în anul 2001, o vastă „Campanie de informare Euro 2002”, care a inclus campanii mass-media în cele 12 țări³ din zona euro, ce au vizat bancnotele și monedele euro și elementele de siguranță ale acestora. Cetățenii au fost invitați să își verifice bancnotele utilizând metoda „atinge-privește-înclină”. Această tehnică, elaborată în

anul 2001, alături de sloganul „EURO. moneda NOASTRĂ”, a fost utilizată de Eurosistem în toate activitățile de comunicare cu privire la bancnotele euro.

În pofida provocării de proporții pe care a reprezentat-o introducerea numerarului în euro, procesul s-a desfășurat fără probleme și s-a încheiat cu succes în întreaga zonă euro până la finele lunii februarie 2002. Aceasta a reprezentat cea mai amplă operațiune de substituie de monedă întreprinsă vreodată, care a implicat sectorul bancar, societățile de transport de valori, comercianții cu amănuntul, sectorul echipamentelor pe bază de numerar și, desigur, publicul larg. Succesul acestuia poate fi atribuit pregătirilor timpurii și meticuloase efectuate de toate părțile implicate, inclusiv de băncile comerciale, producătorii de echipamente de procesare a numerarului și agenții care operează cu numerar, care au utilizat noua monedă cu încredere încă de la început. Acceptarea acesteia de către public a reprezentat, fără îndoială, unul dintre factorii esențiali care i-au asigurat succesul.

Procesul de retragere a monedelor naționale a fost unul foarte complex, dar, chiar și așa, până la data de 1 martie 2002, au fost retrase din circulație peste 6 miliarde de bancnote și aproximativ 30 de miliarde de monede naționale.

³ Austria, Belgia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Irlanda, Italia, Luxemburg, Portugalia, Spania și Țările de Jos.

Trecerea la euro, pe țări: 2002, 2007, 2008, 2009 și 2011

Țara	Introducerea bancnotelor și monedelor euro	Data finală a utilizării vechilor monede naționale ca mijloace legale de plată	Termen pentru preschimbarea bancnotelor	Termen pentru preschimbarea monedelor
Belgia	01/01/02	28/02/02	nelimitat	31/12/04
Germania	01/01/02	28/02/02	nelimitat	nelimitat
Estonia	01/01/11	14/01/11	nelimitat	nelimitat
Irlanda	01/01/02	09/02/02	nelimitat	nelimitat
Grecia	01/01/02	28/02/02	01/03/12	01/03/04
Spania	01/01/02	28/02/02	nelimitat	nelimitat
Franța	01/01/02	17/02/02	17/02/12	17/02/05
Italia	01/01/02	28/02/02	28/02/12	28/02/12
Cipru	01/01/08	31/01/08	31/12/17	31/12/09
Luxemburg	01/01/02	28/02/02	nelimitat	31/12/04
Malta	01/01/08	31/01/08	31/01/18	01/02/10
Țările de Jos	01/01/02	28/01/02	01/01/32	01/01/07
Austria	01/01/02	28/02/02	nelimitat	nelimitat
Portugalia	01/01/02	28/02/02	28/02/22	31/12/02
Slovenia	01/01/07	14/01/07	nelimitat	31/12/16
Slovacia	01/01/09	16/01/09	nelimitat	31/12/13
Finlanda	01/01/02	28/02/02	29/02/12	29/02/12

Zece țări au aderat la Uniunea Europeană în anul 2004, cinci dintre acestea devenind membre ale zonei euro în ultimii ani: Slovenia (2007), Cipru (2008), Malta (2008), Slovacia (2009) și Estonia (2011). În total, 17 țări din UE au adoptat euro până în prezent.

Se așteaptă ca toate statele membre ale UE, mai puțin Danemarca și Regatul Unit, care beneficiază de o clauză de exceptare, să adere la Uniunea Monetară și să introducă euro de îndată ce îndeplinesc criteriile de convergență.

Trecerea la euro, pe țări: 2002, 2007, 2008, 2009 și 2011

Harta zonei euro

Producerea, circulația, contrafacerea bancnotelor; perspective

Producerea bancnotelor

Eurosistemul stabilește necesarul final de bancnote euro produse anual și alocă volumele pe cupiuri băncilor centrale naționale (BCN) din zona euro. Fiecare BCN este apoi responsabilă de furnizarea unei anumite proporții din producția anuală a uneia sau mai multor cupiuri. Băncile centrale produc ulterior volumul de bancnote euro care le este alocat, fie cu mijloace proprii, fie prin externalizare. Banca centrală care a comandat tipărirea unui lot de bancnote este indicată printr-o literă sau prin codul țării, care apare inscripționat înaintea seriei⁴. Tipărirea efectivă poate avea însă loc într-o altă țară. În anul 2011, un volum total de 6 miliarde de bancnote euro, în valoare de 171,3 miliarde EUR, a fost alocat BCN din zona euro.

Circulația bancnotelor și monedelor euro

Cifre

La jumătatea anului 2011, se aflau în circulație 14,2 miliarde de bancnote și 95,6 miliarde de monede, cu o valoare totală de 847 de miliarde EUR și, respectiv, 22,8 miliarde EUR. Bancnota de 50 EUR a înregistrat cea mai mare pondere în ceea ce privește volumul (39,5%), în timp ce bancnota de 500 EUR a deținut cea mai mare pondere în ceea ce privește valoarea (34,3%), fiind urmată îndeaproape de bancnota de 50 EUR (33%).

Tendențe în aprovizionarea cu bancnote

În luna octombrie 2008, în condițiile în care criza financiară luase amploare, numărul de bancnote euro puse în circulație a crescut semnificativ, în special cel al bancnotelor cu valoare mare. În acea lună,

numărul acestor bancnote, de exemplu, a fost de trei ori mai mare decât cel înregistrat în luna octombrie 2007.

Pentru a ajusta oferta la cerere, Eurosistemul a constituit atât stocuri logistice, cât și stocuri strategice de bancnote. Cele dintâi satisfac cererea de bancnote în condiții normale, inclusiv în perioadele de vârf sezonier, în timp ce la cele din urmă se apelează în cazul în care o BCN rămâne fără o anumită cupiură, care nu poate fi furnizată de o altă BCN.

Bancnote euro contrafăcute

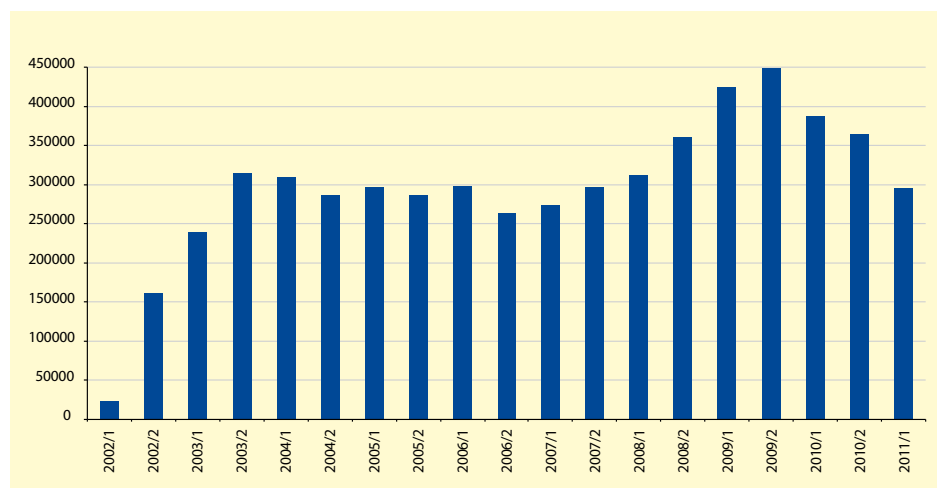
În semestrul I 2011, au fost retrase din circulație, în total, 295 553 de bancnote euro contrafăcute. Raportat la numărul de bancnote euro autentice aflate în circulație (în medie, 13,8 miliarde în semestrul I 2011), volumul contrafacerilor rămâne foarte scăzut. Bancnotele de 50 EUR și 20 EUR au fost cele care au înregistrat cel mai mare număr de contrafaceri. Deși

încrederea în siguranța euro este pe deplin justificată de măsurile de combatere a contrafacerii aplicate permanent, BCE recomandă publicului să dea dovadă de vigilență în privința bancnotelor contrafăcute, să utilizeze metoda „atinge-privește-înclină” prezentată pe website-ul său⁵ și să verifice mai multe elemente de siguranță.

Perspective

În pofida numărului foarte redus de bancnote contrafăcute, Eurosistemul trebuie să fie mereu cu un pas înaintea falsificatorilor și să producă bancnote chiar și mai dificil de contrafăcut. Prin urmare, Consiliul guvernatorilor BCE a aprobat elaborarea și introducerea propriu-zisă a unei a doua serii de bancnote euro în următorii ani. Noua serie va păstra cele mai importante elemente grafice ale primei serii de bancnote. Eurosistemul va informa din timp publicul cu privire la introducerea noilor bancnote.

Numărul de bancnote euro contrafăcute retrase din circulație între anul 2002 și semestrul I 2011

Sursa: BCE.

⁴ Bancnotele euro emise de Banque centrale du Luxembourg poartă codul băncilor centrale din țările în care sunt produse bancnotele pentru Luxemburg.

⁵ A se vedea <http://www.ecb.europa.eu/elementedesiguranata>

Concepția grafică și elementele de siguranță ale bancnotelor și monedelor

Concepția grafică

Ferestrele și porțile reproduse pe aversul bancnotelor euro simbolizează spiritul de deschidere și cooperare în Europa, iar cele douăsprezece stele ale Uniunii Europene reprezintă idealurile de unitate, solidaritate și armonie între popoarele Europei. Tot pe avers poate fi observată și semnătura președintelui BCE.

Pe reversul fiecărei bancnote euro sunt redată imaginea Europei din satelit și un pod, simbolizând comunicarea și cooperarea strânsă dintre popoarele Europei, precum și dintre Europa și restul lumii.

Uniunea Europeană a Nevăzătorilor (UEN) a oferit sugestii în etapa de concepție pentru a optimiza bancnotele în vederea utilizării acestora de către persoanele cu deficiențe de vedere.

Metoda de stabilire a autenticității bancnotelor: atinge, privește, înclină

1 ATINGE

Imprimarea în relief

Cerneala este mai groasă în unele porțiuni ale bancnotei.

Textura hârtiei

Hârtia foșnește și are o textură fermă.

2 PRIVEȘTE

Filigranul

Imaginea estompată a unei ferestre/porți și valoarea nominală devin vizibile.

Firul de siguranță

Apare sub forma unei dungi de culoare închisă.

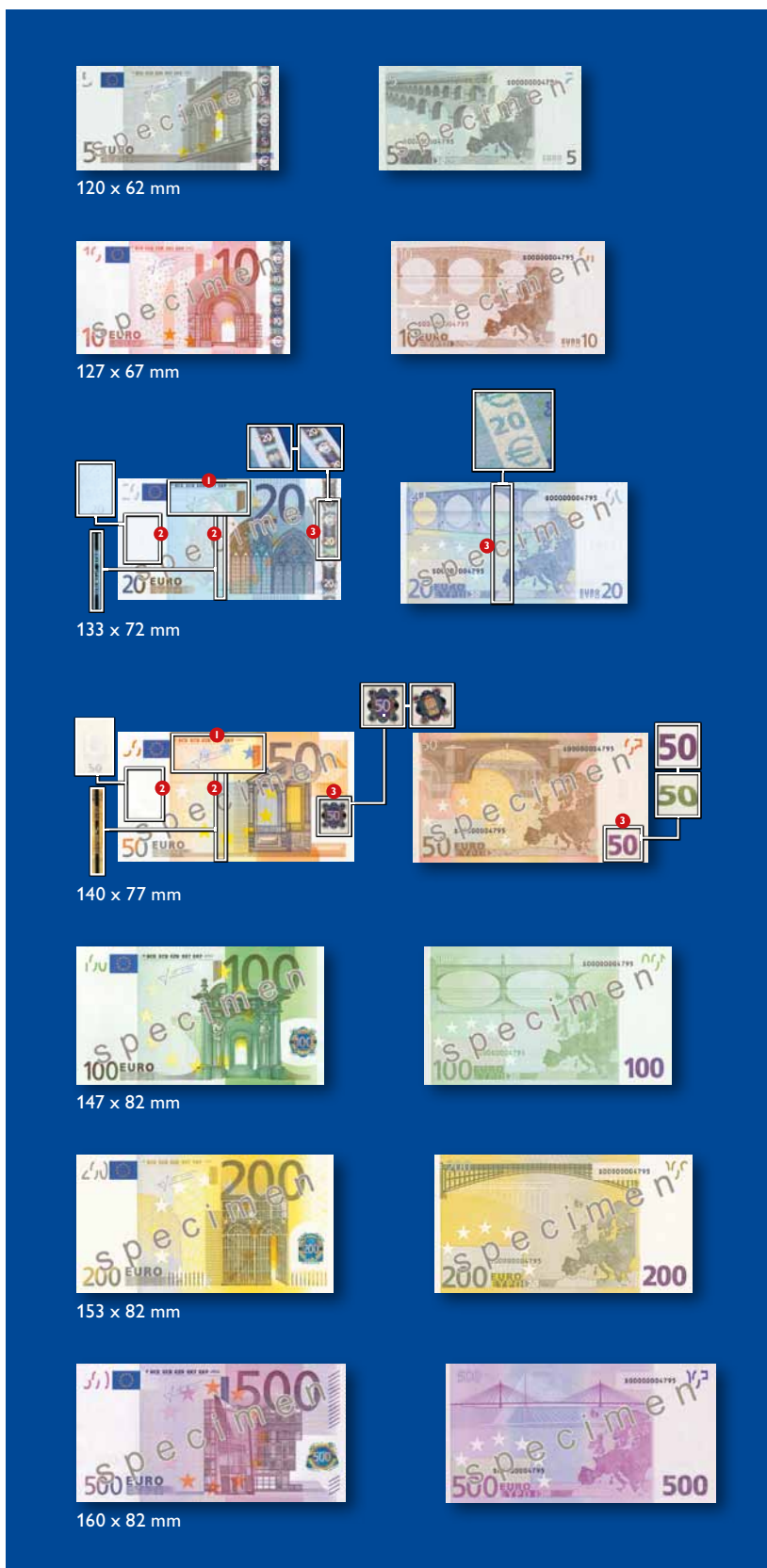
3 ÎNCLINĂ

Holograma

Valoarea nominală și simbolul „€” sau o fereastră/poartă devin vizibile.

Banda iridescentă

Pe reversul bancnotelor de 5 EUR, 10 EUR și 20 EUR apare o bandă de culoare aurie pe care sunt înscrise valoarea bancnotei și simbolul „€”.

Concepția grafică și elementele de siguranță ale bancnotelor și monedelor

Concepția grafică și stabilirea autenticității monedelor

Monedele euro au o față europeană care înfățișează harta Europei și cele douăsprezece stele reprezentând Uniunea Europeană și o față națională pe care sunt redată imagini sau simboluri naționale. Toate monedele euro reprezintă mijloace legale de plată în întreaga zonă euro.

Monedele de 1 EUR și 2 EUR includ o serie de elemente de siguranță, cum ar fi combinația de culori – argintiu și auriu –, precum și inscripția de pe muchia monedei de 2 EUR, care diferă de la o țară la alta. În plus, structura stratificată și proprietățile magnetice unice ale monedelor de 1 EUR și 2 EUR permit o utilizare mai sigură a acestora în distribuitorii automate.

Protecția mediului

Fiind un grup de instituții conștient de necesitatea protecției mediului, Eurosistemul vizează utilizarea prudentă a resurselor naturale, menținerea calității mediului și protejarea sănătății umane în cadrul producerii și aprovizionării cu bancnote euro. Un studiu de evaluare din anul 2003 a ajuns la concluzia că impactul pe care bancnotele euro îl au asupra mediului înconjurător pe întreaga durată a ciclului lor de viață este echivalent cu cel al unui automobil condus pe o distanță de un kilometru sau cu cel al unui bec de 60W lăsat aprins timp de o jumătate de zi de către fiecare cetățean al UE. Pentru a-și susține angajamentul privind protecția mediului, BCE a introdus recent un sistem de management al mediului la nivelul Eurosistemului, în cooperare cu sectorul producției de bancnote.

Sănătate și securitate

Niveluri scăzute de bacterii comune au fost identificate, în general, pe bancnote provenind din surse precum magazinele alimentare. Cu toate acestea, prezența bacteriilor este atât de redusă încât acestea nu pot provoca nici măcar simptome minore. S-a constatat că pe monede există chiar mai puțină murdărie decât pe bancnote, iar pe cardurile de credit din plastic s-au descoperit aceleași niveluri de bacterii ca și în cazul numerarului.

Înainte de a fi lansate în luna ianuarie 2002, bancnotele euro au fost testate împotriva unor posibile riscuri de toxicitate orală acută, iritații ale pielii și genotoxicitate. Rezultatele au confirmat că bancnotele euro nu prezintă niciunul dintre pericolele menționate anterior. În plus, BCE a evaluat riscurile generale la adresa sănătății și securității generate de producerea și utilizarea bancnotelor euro. Analizele amănunțite realizate în laborator pe eșantioane reprezentative au demonstrat fie faptul că nu există dovezi privind prezența unor concentrații periculoase de substanțe în bancnotele euro, fie că astfel de substanțe au fost detectate în concentrații mult sub limitele legale, comparabile cu cele descoperite în cazul produselor alimentare sau produselor care vin zilnic în contact cu corpul uman. Pentru a-și susține angajamentul privind sănătatea și securitatea, BCE, în cooperare cu sectorul producției de bancnote, a introdus recent un sistem de management al sănătății și securității, care monitorizează acești factori pentru Eurosistem.

Numerarul în euro ca simbol

În timp, Uniunea Europeană a creat mai multe simboluri: un drapel, un imn (*Odă bucuriei*), un motto, Ziua Europei (9 mai) și, desigur, moneda unică. Pe bancnote nu există simboluri naționale care să corespundă acestei viziuni politice a Uniunii Europene. În schimb, stilurile arhitecturale care au caracterizat șapte perioade din istoria Europei – ale căror exemple se regăsesc pe întregul continent – au reprezentat o sursă de inspirație pentru elementele grafice ale acestora.

Monedele sunt diferite din acest punct de vedere: acestea au o față europeană și o față națională, pe care este redat un simbol al țării respective. Prin urmare, acestea ajută în mod subtil cetățenii să se identifice în mai mare măsură cu Uniunea Europeană, din care țara lor face parte integrantă.

Moneda unică este un simbol al integrării economice și monetare. Aceasta facilitează afacerile în general și plățile pentru bunuri și servicii în afara granițelor în

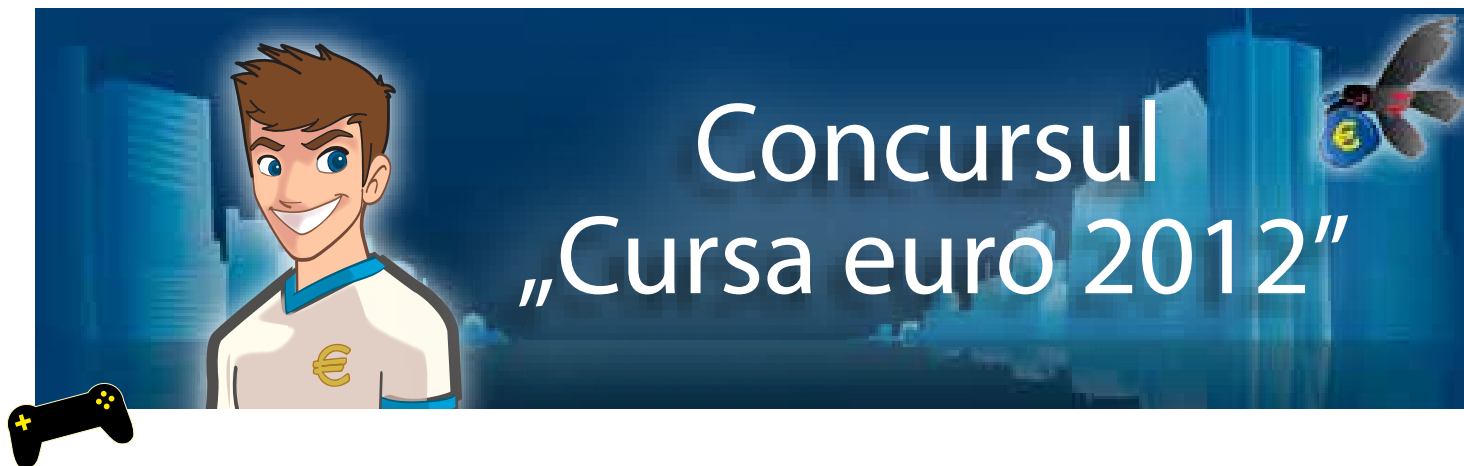
special. Crearea zonei euro pe un continent atât de disparat precum cel european reprezintă o realizare semnificativă. Peste 330 de milioane de oameni utilizează euro în prezent.

După zece ani, Eurosistemul culege roadele creării monedei unice, în special în ceea ce privește circuitul numerarului și aprovizionarea cu bancnote. Avantajele – precum și învățămintele desprinse din această colaborare temeinică și pe scară largă – vor continua să dea roade și în viitor.

Cea de-a zecea aniversare a bancnotelor și monedelor euro

În anul 2012 sunt planificate mai multe activități pentru a marca cea de-a zecea aniversare a bancnotelor și monedelor euro.

Între 1 ianuarie și 31 martie 2012, se organizează un concurs online „Cursa euro” cu caracter aniversar pentru copiii din „generația euro” (respectiv cu vârste cuprinse între 9 și 12 ani) care trăiesc în Uniunea Europeană. Pentru a participa, copiii

trebuie să joace „Cursa euro” pe pagina www.euro.ecb.europa.eu și să își înregistreze punctajul obținut. Aceștia trebuie să tasteze codul concursului („2012”) și să furnizeze o adresă de e-mail valabilă.

Jucătorii care se vor clasa pe primele patru locuri în concursul online vor fi invitați la BCE pentru a participa la un eveniment „Cursa euro” offline în luna mai 2012. Cei patru jucători se vor întrece pentru titlul de campion european în „Cursa euro”.

Ziua vizitatorilor la BCE

În trimestrul II 2012, BCE intenționează să își deschidă porțile publicului. Vizitatorii pot afla totul despre bancnotele și monedele euro, de la istoria banilor la producția acestora, în cadrul Expoziției euro sau la unul dintre atelierele organizate de experții în bancnote ai BCE.

Dacă nu puteți participa la manifestarea „Ziua vizitatorilor”, vă informăm că o Expoziție euro mai amplă va avea loc la Frankfurt pe Main către finele anului 2012.

Videoclipuri privind bancnotele și monedele euro

A fost realizat un scurt film referitor la primii zece ani de existență a bancnotelor și monedelor euro, disponibil în 22 de limbi europene. În plus, trei videoclipuri cu durata de 20 de secunde privind modul în care pot fi verificate elementele de siguranță ale bancnotelor euro cu ajutorul metodei „atinge-privește-înclină” au fost, de asemenea, puse la dispoziție în aceleași limbi. Toate videoclipurile pot fi urmărite pe website-ul BCE.

Eurosistemul

